

Associa't!

Guia informativa
per constituir una associació

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

ÍNDEX

1. Primers passos abans de crear una associació	2
1.1 Què és una associació	2
1.2 Viabilitat: definició del projecte, pla d'acció i fonts de finançament	3
2. Tràmits per crear una associació	4
2.1 Els Estatuts i l'Acta Fundacional	4
2.2 Inscripció al Registre d'Entitats de la Generalitat	4
2.3 Obtenció del NIF	5
2.4 Entitats amb registres d'inscripció específics	6
3. Tràmits a fer per inscriure l'entitat al Registre Municipal d'Entitats de Vilanova i la Geltrú (RME)?	7
3.1 Què és el Registre Municipal d'Entitats (RME)?	7
3.2 Què és un certificat digital i per què el necessitem?	7
3.3 Quin certificat digital he de sol·licitar per tramitar amb la meva entitat?	7
3.4 Ja tenim el certificat digital. Què hem de fer per inscriure l'entitat al RME?	9
4. Altres aspectes a tenir en compte	9
4.1 Actualitzacions que cal comunicar a la Generalitat	9
4.2 Altres documents a tenir en compte	10
4.3 Comptabilitat i obligacions fiscals de les associacions	10
4.4 Llei de protecció de dades i llei de transparència	11
4. Principals normatives aplicables	11
5. Adreces d'interès	12

Una de les principals característiques de Vilanova i la Geltrú és el seu ampli i ric teixit associatiu. Gairebé 500 entitats presten serveis, realitzen projectes i organitzen activitats diverses que omplen de vida la nostra ciutat i contribueixen a la cohesió de tots i totes els que hi vivim.

El suport a les entitats i la promoció de les seves activitats representen una de les prioritats de l'Ajuntament i és per això que volem seguir impulsant noves eines per continuar promovent el món associatiu.

Aquesta guia té l'objectiu d'oferir-vos informació útil sobre **com podeu emprendre el vostre projecte associatiu**, quins tràmits heu de realitzar per fer la constitució al Registre de la Generalitat i al Registre Municipal i d'altres recursos que us poden ser d'utilitat.

Esperem que sigui del vostre interès!

1. Primers passos abans de crear una associació

Abans de constituir una associació, és necessari que les persones fundadores considerin aquests 3 aspectes:

- Quin és el projecte que volen iniciar.
- Avaluar la seva viabilitat.
- Valorar si la forma més adequada d'assolir els seus objectius és mitjançant la constitució d'una associació.

En aquest enllaç podeu realitzar el [Test idea associativa](#) que proposa Torre Jussana, el Centre de Serveis a les Associacions de Barcelona. Aquest test és una eina que us pot servir per valorar la tipologia de la vostra iniciativa i el possible encaix en la forma jurídica d'una associació.

1.1 Què és una associació?

La definició del què és una associació ve determinada per la regulació del Llibre Tercer del Codi Civil de Catalunya (Llei 4/2008, de 24 d'abril, relatiu a les persones jurídiques), que disposa que *una associació és una entitat sense ànim de lucre, constituïda voluntàriament per tres o més persones per a complir una finalitat d'interès general o particular, per mitjà de la posada en comú de recursos personals o patrimonials amb caràcter temporal o indefinit.*

Conseqüentment, s'extreuen les següents característiques d'una associació:

- És una entitat **amb personalitat jurídica pròpia**, amb drets i obligacions, i separada del patrimoni dels seus fundadors o socis. Una associació no té l'obligació de disposar de capital fundacional.
- Es constituirà voluntàriament i **com a mínim calen tres socis/es** fundadors/es, dels quals un/una assumirà el càrrec de presidència i l'altre el de secretaria.
- És una **entitat sense ànim de lucre**, això implica que en cas d'obtenir algun tipus de guany s'hauria de revertir, **obligatòriament**, en la finalitat social per la qual l'associació ha estat creada.

1.2 Viabilitat: definició del projecte que es vol començar, pla d'acció i fonts de finançament.

Per avaluar la viabilitat del projecte que es vol desenvolupar **es recomana** pensar i descriure els següents aspectes:

- Quina necessitat s'ha detectat i com (serveis, activitat) es vol ajudar a resoldre-ho. A qui s'adreça la nostra acció.
- Denominació del projecte.
- Redacció de la missió, on es recull l'essència de l'associació: el que l'entitat és, el que pretén assolir, com s'aconseguirà i quins seran els destinataris.
- Persones promotores del projecte i equip humà amb les que compta per assolir-ho.
- Previsió d'ingressos i despeses dels primers dos anys d'inici de l'associació.
- Fonts de finançament de les activitats: Quotes de les persones associades a l'entitat, prestació de serveis i/o venda de productes, subvencions, donatius d'empreses o particulars, etc

Una vegada concretats els punts anteriors i valorat que la creació d'una associació és la forma més adequada per assolir els objectius plantejats, **ja es podran iniciar els tràmits** de constitució d'una associació.

2. Tràmits a fer per crear una associació i inscriure-la al registre de la Generalitat

2.1 Els estatuts i l'acta fundacional

Els estatuts de l'associació i l'acta fundacional són els primers documents per escrit que cal formalitzar.

- **L'acta fundacional** és un imprès on s'han d'especificar dades com el lloc i la data de la reunió de constitució, les dades de les persones fundadores, la composició de la Junta Directiva, etc.
- **Els estatuts** són la norma bàsica que regula el funcionament de l'associació i els drets i deures dels seus associats. Han de constar-hi aspectes com la denominació de l'associació, el domicili, el funcionament de l'assemblea general, la junta directiva, el règim econòmic, la dissolució, etc.

En aquests enllaços trobareu un model d'acta fundacional i un model general d'estatuts que us poden servir de guia per confeccionar els vostres documents.

** Les entitats juvenils, d'estudiants i de pares i mares d'alumnes tenen models d'estatuts específics*

2.2 Inscripció al Registre d'Entitats de la Generalitat

Un cop elaborats els estatuts i l'acta fundacional cal procedir a realitzar la inscripció de la constitució al Registre d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

El tràmit es pot fer de manera telemàtica si es disposa de certificat digital o presencialment lliurant la documentació que es trobarà a la web de la Generalitat al registre corresponent.

En concret caldrà portar a les oficines de registre de la Generalitat o bé a l'oficina de Benestar Social que la Generalitat té a Vilanova i la Geltrú (Carrer del Forn del Vidre 12), la següent documentació:

1. **La sol·licitud d'inscripció:** Cal omplir el pdf que es trobarà a la pàgina web. Al imprimir-lo es generarà una carta de pagament de la taxa corresponent.
2. **Resguard de pagament de la taxa:** un cop impresa la carta de pagament, caldrà anar a una oficina de La Caixa per abonar l'import i guardar-ne el resguard.
3. **Original i còpia dels estatuts**
4. **Original i còpia de l'acta fundacional.**
5. **Còpia dels DNI** dels membres que conformen la junta.

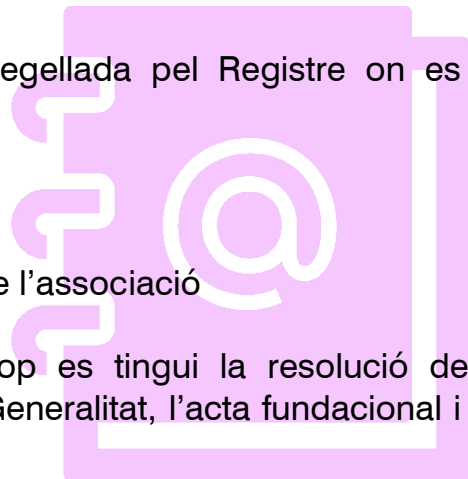
Caldrà entregar els originals a la Generalitat i que l'entitat es quedi amb una còpia (amb el registre d'entrada) que serveixi per acreditar que han iniciat els tràmits de constitució.

2.3 Obtenció del NIF

Un cop presentada aquesta documentació ja es pot sol·licitar el **NIF provisional** a Hisenda. El NIF és un document necessari per tal d'iniciar l'activitat de l'associació, per exemple per poder emetre factures. Caldrà emplenar el model 036 que trobareu al web de l'Agència Tributària i aportar la següent documentació per a la seva obtenció:

- Còpia de la sol·licitud d'inscripció segellada pel Registre on es va presentar la documentació
- Còpia de l'acta fundacional
- Còpia del estatuts
- Model 036 omplert
- Còpia del NIF del representant legal de l'associació

El **NIF definitiu** es podrà demanar un cop es tingui la resolució de la Inscripció al Registre d'Associacions de la Generalitat, l'acta fundacional i els estatuts de l'entitat degudament diligenciats.

2.4 Entitats amb registres d'inscripció específics:

Entitats esportives

Les entitats esportives tenen una normativa diferent (Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol) i per tal de tenir personalitat jurídica s'han de registrar al **Registre d'Entitats Esportives de la Secretaria General de l'Esport**. La Secretaria distingeix tres sol·licituds d'inscripció en funció de si l'entitat és:

- Un club esportiu en règim general
- Un club esportiu en règim simplificat (nombre de socis inferior a 100)
- Una associació esportiva escolar

Podeu consultar més informació a la [Guia per a entitats esportives de Catalunya](#) i podeu descarregar-vos els tràmits des d'aquest [ENLLAÇ](#)

La sol·licitud la podeu entregar a la [Secretaria General de l'Esport](#) o també a l'Oficina de Benestar Social de la Generalitat que hi ha a Vilanova i la Geltrú.

Entitats religioses

Les entitats religioses tenen una naturalesa especial i adquireixen personalitat jurídica quan s'inscriuen en el **Registre d'entitats religioses del Ministeri de Justícia**. [En aquest enllaç](#) podeu trobar més informació sobre la documentació que cal entregar.

Aquestes entitats poden inscriure's al Registre d'Entitats de la Generalitat a efectes de publicitat i consultius si prèviament estan inscrites al Registre d'entitats religioses i si tenen el domicili social a Catalunya.

Associacions vinculades a partits polítics i associacions juvenils

Les associacions juvenils i les associacions vinculades a partits polítics han d'inscriure's al Registre d'Entitats de la Generalitat però també disposen de censos específic a on s'han d'inscriure posteriorment:

[Cens d'associacions i fundacions vinculades a un partit polític](#)
[Cens d'entitats juvenils](#)

3. Tràmits a fer per inscriure l'entitat al registre Municipal d'entitats de Vilanova i la Geltrú

3.1. Què és el registre Municipal d'Entitats (RME)?

Aquest registre és l'instrument que facilita les relacions del consistori amb les entitats del municipi.

Tramitada la sol·licitud d'inscripció al Registre de la Generalitat o en altres registres públics, i obtingut el NIF provisional, ja es pot iniciar el tràmit d'inscripció al Registre Municipal d'entitats de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Per aquest tràmit és necessari tenir un certificat digital. Pot ser el propi de l'entitat emès per la *Fàbrica Nacional de Moneda y Timbre* o bé el certificat personal del president/a de l'entitat emès pel Consorci d'Administració Oberta de Catalunya i que es pot sol·licitar al Consell Comarcal del Garraf (Pl. Beatriu de Claramunt, 5).

3.2. Què és un certificat digital i per què el necessitem?

Amb l'entrada en vigor de la nova Llei 39/2015 d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, les persones jurídiques (entitats, associacions...) esteu obligades a relacionar-vos electrònicament amb les administracions públiques

El certificat digital permet realitzar tota mena de tràmits com per exemple: presentació de documents, sol·licituds i declaracions a diferents Administracions, gestió de sol·licituds de subvencions i la seva posterior justificació, obtenció de certificats tributaris

Les seves funcions principals són identificar-se de forma fefaent al realitzar alguna gestió o tràmit a través d'algun programari web i signar electrònicament documents (en format digital) amb plena validesa jurídica.

3.3. Quin certificat digital he de sol·licitar per tramitar amb la meua entitat?

- El certificat de representant de Persona Jurídica de la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre. Recomanat per a aquelles entitats que heu de fer tràmits amb altres Administracions com Hisenda o la Seguretat Social.

Té un cost de 14 euros més els 21, 85 euros de l'acreditació de la Generalitat.

Només pot tramitar el certificat digital davant d'Hisenda el president/a de l'entitat. Si ell no pot pel motiu que sigui, només es pot aconseguir amb poder notarial específic on surti que es faculta a la persona que sigui, per aquest tràmit concret.

Trobareu la informació per aconseguir aquest certificat en el aquest [enllaç](#).

- Certificat de persona física (ID Cat) del president/a de l'entitat. Aquest certificat és gratuït.

Recomanat per a aquelles entitats que només heu de fer tràmits amb l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú (per exemple les subvencions).

Recordeu que l'IdCat és un certificat digital de persona física. El podrà sol·licitar a títol individual el president/a. A efectes de l'entitat el podreu utilitzar, sempre que només hagueu de fer tràmits amb l'Ajuntament i sempre que comuniquem a l'Ajuntament que la persona física que farà el tràmit amb el seu IdCAT és el representant legal de l'entitat.

Pas 1. Sol·licitar-lo a l'Oficina de Registre de VNG ubicada al Consell Comarcal del Garraf (Plaça Beatriu de Claramunt 5-7). Allà podreu fer la sol·licitud i comprovaran la veracitat de les dades. Heu de portar el DNI/NIE i tenir un correu electrònic. Horari: Matins de 9 a 14h i els dijous a la tarda de 16:30 a 18.30 h.

Pas 2. Instal·lar el certificat al vostre ordinador seguint les instruccions del document que us facilitaran al Consell Comarcal.

Pas 3. Comunicar a l'ajuntament que la persona que actua amb aquest certificat és el president/a de l'entitat. Per això caldrà fer, des de la pàgina web de l'ajuntament, el tràmit de [Representar legalment una entitat](#). La documentació que haureu d'adjuntar és:

- NIF de l'entitat
- DNI/NIE del president/a de l'entitat
- Estatuts de l'entitat
- Acta de l'assemblea en la què es va nomenar el/la president/a

3.4. Ja tenim el certificat digital. Què hem de fer per inscriure l'entitat al Registre Municipal d'Entitats?

Quan tingueu el certificat digital i, en el cas d'haver optat pel IdCat del president/a de l'entitat hagueu fet el tràmit de Representar legalment una entitat, ja podeu iniciar el tràmit de [Alta al Registre Municipal d'Entitats](#).

La documentació que caldrà adjuntar al tràmit és:

1. NIF de l'entitat
2. Estatuts de l'entitat. Si a l'hora de fer la sol·licitud l'entitat autoritza al servei de Participació de l'ajuntament a la consulta de dades a altres administracions públiques, no caldrà que els aporti.
3. En cas de ser una delegació, certificat de l'entitat central que acrediti l'esmentada delegació dintre de Vilanova i la Geltrú, i adjuntant les dades de contacte pertinents (només en el seu cas)

** En aquest registre només poden inscriure's associacions i/o fundacions sense ànim de lucre inscrites prèviament als Registres d'entitats de la Generalitat o en altres registres públics. En cap cas podran registrar-se cooperatives o d'altres formes jurídiques encara que tinguin finalitats socials.*

4. Altres aspectes a tenir en compte

4. 1 Actualitzacions que cal comunicar a la Generalitat i al Registre Municipal de Vilanova i la Geltrú

Un cop que l'associació forma part dels Registres d'entitats de la Generalitat i de l'Ajuntament de Vilanova, **cal que es doni compte als dos registres d'aquelles renovacions o canvis que es produeixin a l'entitat**. Els principals canvis que cal comunicar són:

- Renovació total o parcial de la Junta Directiva
- Modificació d'estatuts
- Canvi de nom (modificació d'estatuts)
- Canvi de domicili social

En el cas del Registre Municipal d'Entitats de Vilanova i la Geltrú, qualsevol modificació es pot fer mitjançant aquest [tràmit](#).

4.2 Altres documents a tenir en compte

La Generalitat **recomana** disposar de diferents llibres que facilitin les diverses dades que generarà la nostra entitat. Principalment recomana:

- **Llibres de comptabilitat:** Les associacions han de portar un llibre diari i un llibre d'inventaris i comptes anuals, llevat que no estan obligades a presentar la declaració de l'impost de societats.
- **Llibre d'actes:** Ha de contenir les actes de les reunions dels òrgans col·legiats, autenticades de la manera que estableixin els estatuts o, si no ho estableixen, amb la signatura del secretari i el vistiplau del president.
- **Llibre d'associats:** Ha de contenir una relació actualitzada dels associats en el qual constin, almenys, les dates d'alta i de baixa de l'associació i el domicili.

Des de l'aprovació de la Llei 11/2005, de 7 de juliol, de modificació i derogació parcial de diverses lleis relatives a entitats públiques i privades en matèria de personal **ja no cal legalitzar aquests llibres**.

4.3 Comptabilitat i obligacions fiscals de les associacions

L'Administració reconeix a les entitats exempcions en matèria d'impostos quan realitzen determinades activitats però en general, les entitats són considerades com qualsevol altra persona jurídica i hauran de tributar pels beneficis que obtinguin.

Alguns dels tributs **que poden haver de presentar** les entitats sense ànim de lucre són:

- IVA
- IRPF
- Impost d'activitats econòmiques
- Impost de Societats
- Model 347 (operacions de més de 3005,06 euros)

Fins ara, les obligacions comptables de les entitats no lucratives eren més senzilles però amb les darreres reformes de la llei, **s'han introduït nous criteris** que cal que les entitats tinguin en compte alhora de gestionar la seva comptabilitat i estar al corrent de les seves obligacions fiscals.

És una comptabilitat amb certa complexitat i necessita d'un coneixement adequat de la normativa fiscal i comptable. En funció de la complexitat de les activitats i les obligacions de l'entitat serà necessari recórrer a serveis professionals.

A l'espai econòmic de la pàgina web de xarxanet.org trobareu les principals novetats i diversos recursos sobre comptabilitat i fiscalitat per associacions.

4.4 Llei de protecció de dades i llei de transparència

Llei de protecció de dades

Totes les entitats que disposen de dades personals de persones físiques (treballadors, voluntariat, socis i sòcies, etc) estan sotmeses a la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Llei de transparència

Actualment, totes les entitats han de complir amb la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

La legislació estableix quina informació ha de publicar cada entitat i com s'ha de publicar aquesta informació, essent requisits fonamentals que aquesta sigui accessible, clara i comprensible, i que es publiqui en format gratuït i electrònic per als usuaris.

5. Principals normatives aplicables

1. Llei 4/2008 del Llibre III del Codi civil de Catalunya
2. Estatut dels treballadors
3. Llei del Voluntariat
4. Llei de protecció de dades
5. Llei de transparència

5. Adreces d'interès

TRÀMITS SOBRE ASSOCIACIONS

Departament de Justícia Generalitat de Catalunya

Carrer Pau Claris 81
933164100
Barcelona
web.gencat.cat

Oficina de Benestar Social i Família de Vilanova i la Geltrú

Carrer del Forn de Vidre, 12
08800 Vilanova i la Geltrú
93 815 71 59

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú (Regidoria de Participació)

Oficina d'Entitats- Punt Voluntariat
Plaça de la Vila 8
08800 Vilanova i la Geltrú
938140000 (ext 2040)
www.vilanova.cat

Agència Tributària (Oficina de Vilanova i la Geltrú)

Cristòfol Raventós 12-14
08800 Vilanova i la Geltrú
938154034
www.aeat.es

ORGANITZACIÓ I GESTIÓ D'ASSOCIACIONS

Torre Jussana, Centre de Serveis a les Associacions

(Ajuntament de Barcelona)
www.tjussana.cat
932 564 118

Xarxanet

www.xarxanet.org

Preguntes freqüents Departament de Justícia

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
Regidoria de Participació Ciutadana
Oficina d'Entitats-Punt de Voluntariat
Plaça de la Vila 8
08800 Vilanova i la Geltrú
938140000 (ext 2040)
entitats@vilanova.cat
www.vilanova.cat